

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА

34.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 1-го Мая — 1845 — Wilno WTOREK, 1-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Н А.

21-го числа сего мѣсяца, въ Высочайшее торжественное Тезоименитство Ея Величества Государыни Императрицы Александры Феодоровны и Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны Александры Александровны, совершенно было въ здѣшнихъ храмахъ разныхъ въ роисповѣданій молебствіе, при многочисленномъ стеченіи народа, возсылавшаго молитвы свои къ Всевышнему о ниспосланіи всѣхъ благъ обожаемому Монарху и Монархинѣ и всему Августѣйшему Дому. Въ одиннадцатомъ часу утра, Его Превосходительство, Г. Состоящій въ должности Виленскаго Гражданскаго Губернатора, Николай Арсеньевичъ Жеребцовъ, за отсутствіемъ Г. Генералъ-Губернатора, изволилъ принимать поздравленія отъ Чиновниковъ разныхъ управленій военнаго и гражданскаго вѣдомствъ; послѣ чего, въ Николаевскомъ Кафедральномъ Соборѣ отправлена была, Его Преосвященствомъ Платономъ, Епископомъ Ковенскимъ и Викаріемъ Литовской Епархіи, Божественная Литургія и благодарственное молебствіе.

Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ.

Въ 28 мѣ Номерѣ Виленскаго Вѣстника сообщено о необыкновенномъ наводненіи, постигшемъ предмѣстіе здѣшняго Города, Зарѣчье. Бѣдѣйшіе жители многихъ домовъ отъ этого внезапнаго событія лишились не только всей своей собственности, но и всякаго приюта. Виленское Человѣколюбивое Общество, не упускающее никакого случая доставлять вспоможеніе несчастнымъ страждущимъ, немедленно открыло для нихъ входъ въ домъ онаго, и такимъ образомъ 80 лицъ разнаго пола, возраста и званія въ продолженіи трехъ недѣль пользовались въ немъ приютомъ и пищею. По мѣртѣ же уменьшенія воды, эти несчастные начали оставлять благотворительный домъ и возвращаться въ опустошенные свои жилища, съ душею пренебреженною живѣйшихъ чувствъ благодарности къ Начальству Общества, которое въ столь неожиданномъ бѣдствіи поспѣшило подать имъ руку помощи. Пятеро изъ сихъ несчастныхъ навсегда припало въ домъ Общества.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Dnia 21-go Kwietnia, w rocznicę wielkiej uroczystości Imienin NAJJAŚNIEJSZÉJ CESARZOWÉJ JEJ MOŚCI ALEXANDRY TEODORÓWNY i JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNICZKI ALEXANDRY ALEXANDRÓWNY, odbyło się w tutejszych świątyniach różnych wyznań, nabożeństwo, przy liczném zebraniu ludu, zasyłającego swe modły do Przedwiecznego, o zlanie wszelkich łask na Ukochanych MONARCHĘ i MONARCHINIĘ, oraz na całą NAJJAŚNIEJSZĄ RODZINĘ. O godzinie jedenastej, Jaśnie Wielmożny Zostający w obowiązku Wileńskiego Cywilnego Gubernatora N. A. Żerebcow, z powodu nieobecności P. Jenerał-Gubernatora, przyjmował powińszowania od urzędników, tak wojskowych jako i cywilnych, a następnie w Katedralnym Soborze Św. Mikołaja odprawione zostało, przez Przewielebnego Platona, Biskupa Kowieńskiego i Wikaryusza Diecezyi Litewskiej, solenne nabożeństwo i dziękczynne modły.

Wieczorem miasto było oświecone.

W Numerze 28 Kurjera Wileńskiego doniesiono o nadzwyczajnej powodzi, która załaziła przedmieście miasta tutejszego Zarzecze. Ubodzy mieszkańcy wielu domów, nie tylko przez ten nagły wylew postradali całą swoją własność i sprzęty, lecz nadto pozbawieni byli chwilowo wszelkiego przytułku. Towarzystwo Wileńskie Dobroczynności, które żadnego nie opuszcza zdarzenia, aby nieść pomoc cierpiącym i nieszczęśliwym, otworzyło dla nich natychmiast swój dom; 88 osób obojęj płci, różnego stanu i wieku, przez trzy tygodnie zostało przytulonych i opatrzonych żywnością. W miarę jak woda zaczęła opadać, ci nieszczęśliwi opuszczali dom Dobroczynności, wracając do swych zrujnowanych mieszkań, z sercem napelnioném wdzięcznością, dla Administracyi Towarzystwa, która im podała rękę w tak nagłym i nieprzewidzianym nieszczęściu. 5 osób z liczby tych ubogich, przyjęte zostały na ciągłe pomieszkanie do Domu Dobroczynności.

Санктпетербургъ, 25 Апрѣля.

ВЫСОЧАЙШІЙ РЕСКРИПТЪ,

данный на имя Статс-Секретаря Бо-
луговскаго.

Михаилъ Андреевичъ! Долговременная, всегда отличо-усердная служба ваша и постоянная полезная дѣятельность въ руководствѣ трудами, порученными II-му Отдѣленію Собственной Моей Канцеляріи, съ самаго начала учрежденія онаго, не престають обра- щать на васъ особенное Мое вниманіе. Въ новое ознаменованіе сего вниманія и благоволенія Моего къ вамъ, Всемилостивѣйше жалую вамъ знаки ордена Св. Александра Невскаго, алмазами украшенные, и не сомнѣваюсь, что рвеніе ваше къ Моей службѣ всегда будетъ то же. Пребываю благосклонный къ вамъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО
ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Января 28-го дня 1845 года.

Высочайшею Грамотою, 15-го Апрѣля, Все- милостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Свя- таго Апостола Андрея Первозваннаго, Дѣйстви- тельный Тайный Совѣтникъ, Государственный Кон- трольеръ, Хитрово.

— Высочайшею Грамотою, 14-го Марта, Все- милостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Рав- ноапостольнаго Князя Владиміра второй степени, Ге- нераль-Маіоръ, Командующій 14-ю Пѣхотною Диви- зіею, Лавинцовъ.

— Высочайшими Грамотами, 13-го Апрѣля, Все- милостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Александра Невскаго, Попечители Учебныхъ Окру- говъ: Дерптскаго, Генераль-Лейтенантъ, Краф- стремъ, и Московскаго, Генераль-Лейтенантъ, Гене- раль-Адъютантъ Графъ Стrogановъ.

— По случаю окончанія Министромъ Юстиціи, Статс-Секретаремъ, Тайнымъ Совѣтникомъ Графомъ Панинымъ, ревизіи С. Петербургскихъ судебныхъ мѣстъ, Высочайше повелѣно ему вступить въ управ- леніе всѣми частями ввѣреннаго ему Министерства.

— Бессарабскій Вице-Губернаторъ, Статскій Со- вѣтникъ Пригоровскій, уволенъ вовсе отъ службы, и повелѣно опредѣлить на мѣсто его Бессарабскимъ Вице-Губернаторомъ, состоящаго при Новороссій- скомъ Генераль-Губернаторѣ, Статскаго Совѣтника Чирковича.

— Его Императорское Величество, по всеподдан- нѣйшему докладу Г. Оберъ-Прокурора Святѣйшаго Синода, въ 14 й день Марта, согласно съ опредѣле- ніемъ Святѣйшаго Синода, Высочайше повелѣтъ со- изволилъ: 1) Изъ двухъ Виленскихъ первоклассныхъ монастырей оставить въ 1-мъ классѣ Свято-Духовъ монастырь, а Свято-Троицкій перечислить въ 3-й классъ. 2) Преосвященному Литовскому быть Свя- щенно-Архимандритомъ Виленскаго Свято-Духова мо- настыря.

Варшава, 25 Апрѣля.

Высочайшимъ Указомъ, 28-го Марта (9-го Апрѣ- ля), по всеподданнѣйшему представленію Его Святѣ- лости Намѣстника Царства Польскаго, Директоръ Отдѣленія Государственныхъ Имуществъ и Лѣсовъ въ Правительственной Коммиссіи Приходовъ и Казна- чейства, дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Лен- ский, назначенъ Предсѣдателемъ Главной Дирекціи Кредитнаго Земскаго Общества.

— Его Императорское Величество, по всеподдан- нѣйшему представленію Намѣстника Царства Поль- скаго, Высочайше изволилъ уволить Статскаго Со- вѣтника Іосифа Любвицкаго, по собственному его желанію, отъ должности Президента Главнаго По- печительнаго Совѣта благотворительныхъ заведеній.

— Его Императорское Величество, по всеподдан- нѣйшему представленію Намѣстника Царства Поль- скаго, изволилъ назначить Статскаго Совѣтника Гра- фа Фридриха Скарбка, Члена Правительственной Коммиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Пре- зидентомъ Главнаго Попечительнаго Совѣта благо- творительныхъ заведеній, съ оставленіемъ при на- стоящихъ должностяхъ.

St Petersburg, 25 go Kwietnia.

NAJWYŻSZY RESKRYPT,

do Sekretarza Stanu Boługiańskiego.

Michale synu Andrzeja! Długoletnia, zawsze odzna- czająca się gorliwością służba wasza, i ciągle pożyteczna czynność w kierowaniu pracami, poruczanemi II Oddzia- łowi Własnej Mojej Kancellaryi, od samego początku je- go urzędzenia, nie przestają zwracać na was szczególniejsz- ej Mojej względności. Dla nowego okazania téj wzglę- dności i przychylności Mojej ku wam, Najłaskawiej mia- nuję was Kawalerem Orderu Św. Alexandra Newskiego, z brylantowemi ozdobami, i nie wątpię, że jednostajnie będziecie zawsze gorliwi ku Mojej służbie. Zostaje ku wam przychylnym.

Na oryginale własną JEGO CESARSKIEJ MOJOCI
ręką podpisano:

НИКОЛАЙ.

28-go Stycznia 1845 roku.

Przez Najwyższy Dyplomat, 15-go Kwietnia, Najła- skawiej mianowany Kawalerem Orderu Świętego Apostoła Andrzeja Piérwszego wezwania, Rzeczywisty Radzca Taj- ny, Kontroler Państwa Chłowo.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 14-go Marca, Najłaska- wiej mianowany Kawalerem Orderu Św. Równego Aposto- łom Xięcia Włodzimierza drugiej klasy, Jenerał-Major Dowodzący 14-tą Dywizją Piechoty, Ławincow.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 13-go Kwietnia, Naj- łaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Alexandra Newskiego, Kuratorowie Naukowych Okręgów: Dorpac- kiego, Jenerał-Porucznik Kraftrem, i Moskiewskiego, Jenerał-Porucznik, Jenerał Adjutant Hrabia Stroganow.

— Z powodu ukończenia przez Ministra Sprawiedli- wości, Sekretarza Stanu, Radzcę Tajnego Hrabiego Pa- nina, rewizyi St Petersburgskich władz sądowych, Najwy- żej rozkazano mu objąć zarząd wszystkich wydziałów powierzonego mu Minis-terstwa.

— Bessarabski Wice-Gubernator, Radzca Stanu Pry- horowski, uwolniony zupełnie ze służby, i rozkazano na miejsce jego mianować Bessarabskim Wice-Gubernato- rem, zostającego przy Noworossyjskim Jenerał-Guberna- torze, Radzcę Stanu Czyrkowicz.

— JEGO CESARSKA MOĆ, w skutek najuniższego prze- łożenia P. Ober-Prokurora Najświętobliwszego Synodu, w dniu 14-m Marca, zgodnie z uchwałą Najświętobliwszego Synodu, Najwyżej rozkazać raczył: 1) Z dwóch Wileńskich pierwszoklasyjnych monasterów, zostawić w 1-jej klasie monaster Świętego Ducha, monaster zaś Świętej Trójcy po- liczyć do 3-jej klasy. 2) Najprzewielebniejszemu Litew- skiemu bydz Najświętobliwszym Archimandrytą Wi- leńskiego monasteru Świętego Ducha.

Warszawa, 25 kwietnia.

N. PAN, Ukazem z dnia 28 Marca (9 Kwietnia), na przedstawienie JO. Xięcia Namiestnika Królestwa Polskiego, mianować raczył Rzeczywistego Radzcę Stanu Łęskiego, Dyrektora Wydziału Dóbr i Lasów w Ko- missyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Prezesem Dy- rekeyi Głównej Towarzystwa Kred. Ziemskiego.

— N. PAN, na przedstawienie Namiestnika Królestwa Polskiego, uwolnić raczył Radzcę Stanu Józefa Lubo- widzkiego, na własne żądanie, od obowiązków Prezesa Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów dobroczynnych.

— N. PAN, na przedstawienie Namiestnika Królestwa Polskiego, mianować raczył Radzcę Stanu Hrabiego Fry- deryka Sкарбка, Członka Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Prezesem Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów dobroczynnych, z pozostawieniem go przy dotychczasowych obowiązkach.

27-го с. м., скончался здесь Действительный Тайный Советник, Сенатор, Графъ Александр Колонна Валевскій, Членъ Совета Управленія, Председатель Герольдіи Царства, и орденовъ: Бѣлаго Ордена, Св. Владимира 2-й, Св. Анны 1-й, и Св. Станислава 1-й степени Кавалеръ. Покойному было отъ роду 67 лѣтъ.

Дня 27 б. м., розсталъ się зъ тымъ свѣтомъ JW. Alexander Hrabia Colonna Walewski, Rzeczywisty Tajny Radca, Senator, Członek Rady Administracyjnej Królestwa i Prezes Heroldyi, Kawaler orderów: Orła Białego, Św. Włodzimierza klasy 2-jej, Św. Anny i Św. Stanisława klasy 1-jej. Żył lat 67.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 20 Апрѣля.

Совѣщанія палатъ. Засѣданіе палаты пэровъ 16, 17, 18 и 19 Апрѣля. 16-го Апрѣля, палата занималась проектомъ закона, касательно полиціи желѣзныхъ дорогъ; потомъ президентъ палаты прочелъ Королевское постановленіе, коимъ назначаются перамп: Гг. Вертонъ де Во, Мартель, герцогъ Треви-зо, графъ Морней, полномочный министръ при Сток-гольмскомъ дворѣ, генералъ-лейтенантъ Ашаръ и ви-контъ Викторъ Гюго. Назначеніе послѣдняго произ-вело на членовъ палаты сильное впечатлѣніе.

— 17 числа палата, принявъ статьи порознь, присту-пила къ собиранію голосовъ по цѣлому проекту и большинствомъ 99 голосовъ противъ 3, приняла проектъ. 18 числа графъ Филиппъ Сегюръ произнесъ рѣчь, по случаю кончины пера графа Дежана; потомъ члены разошлись по отдѣленіямъ, для разсмотрѣнія проек-товъ: о пошлинахъ, о перепечатываніи сардинскихъ книгъ во Франціи, объ употребленіи остатковъ суммъ Почетнаго Легіона и о нѣсколькихъ мѣстныхъ дѣ-лахъ. 19-го числа, палата рѣшила принять генерала Марбо, возведеннаго въ званіе пера, а послѣ непро-должительныхъ преній о прошеніи, коимъ требуютъ нѣкоторыхъ измѣненій въ лѣсномъ полицейскомъ у-ставѣ, возвратилась къ очереднымъ дѣламъ и заня-лась закономъ объ устройствѣ заведеній для полив-ки полей.

Палата депутатовъ, на засѣданіи 17, 18 и 19 с. м., занималась преимущественно проектомъ закона о сберегательныхъ кассахъ. Весь законъ, о которомъ 19 числа собирала палата голоса, принятъ большинствомъ 207 голосовъ противъ 35. Кроме сказаннаго закона, министръ публичныхъ зданій, въ засѣданіи 18 с. м., предложилъ четыре слѣдующіе проекта: 1) о желѣз-ной дорогѣ изъ Тура въ Нантъ, 2) о желѣзной доро-гѣ изъ Парижа въ Страсбургъ; 3) объ открытіи кре-дита для починки нѣкоторыхъ публичныхъ зданій, 4) о назначеніи соответственной суммы на покупку и перестройку дома для президента палаты депута-товъ.

— По извѣстіямъ изъ Альжира, Абд-эль-Кадеръ, по-видимому, возжидалъ только благопріятнаго вре-мени года для того, чтобы снова отправить въ Аль-жирию своихъ агентовъ и приготовить новую войну. Однако прибытіе отряда генерала Буржоли, положи-ло конецъ этимъ проискамъ. Уже нѣтъ сомнѣнія, что будетъ отправлена экспедиція противъ Кабиловъ; войска, какъ говорятъ, выступятъ въ походъ 23-го Апрѣля. Маршалъ намѣренъ посѣтить прежде про-винціи: Альжирию, Блidaхъ, Медeah, Мильянахъ и чрезъ Колеахъ прибыть обратно въ Альжиръ.

— Въ *La Presse* разсматриваютъ положеніе Сѣве-ро-Американскихъ Соединенныхъ Штатовъ и Англіи, и полагаютъ, что можетъ послѣдовать между ними разрывъ. При семъ сообщаютъ, что государствами назначена уже для начатія дѣй-ствія на Тихомъ Океанѣ, и для занятія важнѣй-шихъ постовъ въ Орегонѣ. Въ заключеніе изъясня-ютъ мнѣніе, что война между этими двумя государ-ствами, не можетъ быть бесполезна для Франціи.

— Въ письмѣ, полученномъ изъ Буэносъ-Айреса отъ 23-го Февраля, заключается слѣдующее печаль-ное изображеніе политики Розаса: 1-го числа сего го-да, введенъ въ дѣйствіе новый законъ, воспрещающій содержать учебныя заведенія всякому, кто не принад-лежитъ къ господствующей церкви. Въслѣдствіе се-го распоряженія, существующія училища, при-надлежащія англиканской и шотландской церкви, также немедленно закрыты. Розасъ предложилъ консулу законодательной палаты новый проектъ за-кона, по силѣ коего, дѣти, родившіяся въ странѣ отъ родителей иностранцевъ, почитаются подданны-ми, и что ни одинъ чужестранецъ не вправе владѣть землею.

ВІАДОМОСТИ ЗАГРАНИЧНЫЕ.

Франція.

Парижъ, 20 kwietnia.

Обряды Изб. Посѣденія Избы Паровъ в днiah 16 m, 17-m, 18-m i 19 m kwietnia. Паровіе zajmowali się 16 go b. m. projektem do prawa o policyi przy drogach żelaznych; następnie Prezes Izby odczytał postanowienie Królewskie, mianujące Parami: PP. Bertin de Vaux, Martell, Xięcia Treviso, Hr. Mornay, pełnomocnego Ministra przy dworze Sztokolskim, Jenerała Lejtnanta Achard, i Wice-Hrabiego Wiktora Hugo. Wymienienie ostat-niego sprawiło w Izbie i na galeryach silne wrażenie.

Дня 17 го, Изба, по przyjęciu szczegółowych artykułów, przystąpiła do głosowania nad całym prawem o policyi dróg, które większością 99 głosów przeciw 3 uchwa-liła. Dnia 18 go, Hrabia Filip Segur miał mowę, z oko-liczności zgonu Para, Hrabiego Dejean, poczem członko-wie Izby oddalili się do biur, dla roztrząsania projektów do praw; o cłach, o przedruku dzieł Sardyjskich we Francyi, o użyciu przewyżki dochodów legii honorowej, oraz o kilku interesach miejscowych. Dnia 19 go, Izba oświadczyła się za przyjęciem Jenerała Marbot, podniesionego do godno-ści Para, a po krótkich rozprawach nad petycją, żądającą pewnej zmiany w kodeksie policyjnym leśnym, wrócono do porządku dziennego, i zajęto się prawem o zakładach skrapiana łąk.

— Izba Deputowanych, na posiedzeniach swych w dniach 17, 18 i 19-m głównie zajmowała się projektem do prawa o kassach oszczędności. Całe prawo, nad którym głosowała dnia 19 go, przez rozdział, zostało przy-jęte większością 207 głosów przeciw 35. Oprócz pomie-nionego prawa, Minister robót publicznych, na posiedze-niu d. 18 go b. m., przedstawił cztery następne projekta: 1) zatwierdzenia kolei z Tours do Nantes; 2) zatwierdzenia kolei z Paryża do Strasburga; 3) udzielenia kredytu na naprawę rozmaitych budowli ministerstwa, i 4) przeznaczenia stosownej summy na zakupienie i przebudowanie pałacu Prezesa Izby Deputowanych.

— Według wiadomości z Algieru, zdaje się, że Abd-el-Kader oczekiwał tylko na pomyślniejszą porę roku, aby znowu wysłać do Algieryi emissaryuszów i nową wojnę zapowiedzieć. Przybycie kolumny Jenerała Bourjolly, położyło jednak koniec tym zabiegom. Wy-prawa przeciw Kabylom ma się teraz z pewnością roz-począć. Wyruszenie wojsk zapowiadają na dzień 23 kwietnia, Marszałek chce pierwój zwiedzić prowincye Algieryi, Blidah, Medeah, Milianah i przez Goleah po-wrócić do Algieru.

— *La Presse* roztrząsa położenie Stanów-Zjednoczo-nych Ameryki północnej i Anglii, i sądzi, że może nastąpić zerwanie między temi dwoma krajami. Donosi zarazem, że eskadra angielska przeznaczona już jest do działania na Oceanie Spokojnym, i do osadzenia wojskiem ważniejszych punktów w Oregonie. Rzeczony dziennik dodaje w koń-cu, że uważa wojnę między temi dwoma krajami za ko-rzystną dla interesów Francyi.

— List nadeszły z Buenos-Ayres pod d. 23 lutego, za-wiera następujący smutny obraz polityki Rosasa: Dnia 1 stycznia r. b. weszło w wykonanie nowe prawo, wzbrania-jące utrzymywania szkoły każdemu, kto nie należy do pa-nującego kościoła. W skutku tego, samowolnego rozporzą-dzenia, kwitujące szkoły, należące do kościoła anglikańskie-go i szkockiego, zostały natychmiast zamknięte. Rosas przełożył także Izbie Prawodawczej nowe prawo, mo-cą którego, dzieci w kraju narodzone z rodziców cudzo-ziemców, uważane są za poddanych, i że żadnemu cudzo-ziemcowi nie wolno będzie posiadać własności.

— Теперь составляется англо-французская компания для учреждения постоянного пароходного сообщения между Гавром и Дувром. Известно, что города сии соединены железными дорогами с Парижем и Лондоном. Пароходы будут отходить три раза в день из Англии и Франции, кроме этого и ночью. Сообщение между этими столицами так устроено, что, выехав в 6 часов утра из Парижа, можно прибыть в 9 часов вечера в Лондон.

21 Апрель.

Комиссия, занимающаяся рассмотрением проектов относительно вооружения укреплений, большинством 7 голосов против 2, объявила себя в пользу сего вооружения. Через 10 дней, Г. Алларь представит свой доклад по сему делу.

В журналах исчисляют, что окружная стена Парижа имеет 94 фронта, а отдельные укрепления 93, и того 187 фронтов. А так как для всякого фронта необходимо 20 орудий, то вооружение всех укреплений требует 3,740 орудий, которых, при 600 выстрелах, будут требовать 2,240,000 ядер и сличком 25 миллионов килограммов пороха.

В *Journal des Débats* пишут следующее: „Нельзя придумать системы более умеренной, предусмотрительной, снисходительной, одним словом более робкой как система эманципации, которую на сих днях разсматривали в палате пэров. Англия решилась великодушно, в один день, в один час, освободить вдруг 800,000 Негров в своих колониях и в вознаграждение за убытки владетелям, пожертвовала 500,000 милл. Мы далеки от такой энергии и щедрости. Мы говорим Неграм наших колоний: „Вы будете освобождены, но заплатите за это;“ но Негр ничего не имеет; его имущество, если какое у него есть, равно нулю; за то является в помощь Неграм проект закона, по силе коего предоставляется им средство бережливости собрать определенную на выкуп сумму, им позволено один день в продолжении недели работать для себя. Если приблизительно положить почасную цену работы на антильских островах в 1 фр. 80 сантим., то в течение года Негр может заработать от 70 до 80 фр.; но из этого надобно вычесть стоимость дневного пропитания; после этого сколько же окажется в итоге? За одного Негра платится 1,200 до 2,400 фр., и потому нечего опасаться слишком скорой эманципации Негров.

— Кажется, что министры назначать еще 45 пэров, вместе с теми 10 пэрами, которые заняли уже свои места в люксембургском дворце.

— Сегодня разносился слухи, что г-н Гизо сильно заболел и что ему поставили 85 пиявиц.

— Здесь получены номера журнала *Océanie Française*, по 20 Октября. Отношения Французов к туземцам ни в чем не изменились. Последние все еще занимали прежнюю позицию в лагерь, не начиная впрочем неприязненных действий; многие из них приходили за покупками в Папеты, куда они безпрепятственно были пропускаемы. Между тем Французы занимались постройкою укреплений.

— Один из чиновников французского посольства в Китае, в письме своем уведомляет, что г-н Менарь умерщвлен Малайцами острова Базилана, и что адмирал Сесиль отместил им в сражении, в котором убиты предводитель и многие из туземцев.

— Один из воспитанников здешнего египетского училища сын Куршида-Паши, Мустафа Бей, скончался на днях, вследствие падения с лошади.

— Причиненная бурей на французском острове Бурбон повреждения цинять в 1,500,000 франков. Остров сей, подвергавшийся подобным бедствиям ранее всех французских колоний, был бы в состоянии пополнить понесенные убытки, если бы не встречал в том затруднения по поводу вновь утвержденного палатами закона о сахаре.

— Из Буржа уведомляют, что супруга Дон Карлоса опасно заболела. Несколько парижских медиков отправилось вчера в Бурж.

— Герцог Броли и доктор Лушингтон согласились на счет содержания у африканских берегов особой эскадры, для наблюдения за торгом Неграми. Эскадра сия будет состоять из равного числа французских и английских кораблей. Со стороны французского правительства последовало уже распоряжение о снаряжении одного фрегата, двух корветов и одного брига, над которыми начальники назначены будут, по возвращении герцога Броли во Францию.

— В этой chwili завязуется товарищество Английско-Французское, мающее на celu учреждение постоянной паростатками между Гавром и Дувром; wiadomo, że oba te miasta połączone są drogami żelaznymi z Paryżem i Londynem; parostatki odpływać będą trzy razy na dzień z Anglii i Francji; prócz tego przewozić będą i w nocy. Służba na drogach żelaznych i parostatkach tak będzie urządzona, że osoby wyjeżdżające o godzinie 6-ej rano z Paryża, stawać będą w Londynie o 9 wieczorem.

Dnia 21 kwietnia.

Komisya zajmująca się roztrząsaniem projektu względem uzbrojenia fortyfikacji Paryżskich, oświadczyła się większością głosów 7 przeciw 2, za jego przyjęciem. Za dni 10 P. Allard przełoży swe sprawozdanie.

— Dzienniki obliczają, że mur obwodowy Paryża ma 94 frontonów, a oddzielne fortece 93; razem więc 187 frontonów. Ponieważ zaś dla każdego frontonu potrzeba 20 dział, przeto uzbrojenie wszystkich fortyfikacji wymagać będzie 3,740 dział, te zaś, przyjąwszy na każde działo po 600 strzałów, potrzebować będą 2,240,000 kul i przeszło 25 milionów kilogramów prochu.

— *Journal des Débats* mówi o nowym prawie względem osad: „Trudno byłoby wymyśleć umiarkowańszy, przeczerniejszy i powolniejszy, czyli jednym słowem bardziej systematyczny od tego, jaki był przed kilku dniami rozbiierany w Izbie Parów. Anglia, postanowiła wspaniale w jednym dniu, w jednej godzinie, wyswobodzenie 800,000 niewolników w swoich osadach, i poświęciła 500,000 milionów ze swojego skarbu, na wynagrodzenie właścicieli. My zaś dalekiemi jesteśmy od tej sprężystości i szczodroty. Mówimy bowiem do niewolników naszych osad: „bądźcie wolnymi, ale przedewszystkiem złożcie okup.“ Ale niewolaik nie nie posiada; jego majątek osobisty, jeżeli nawet ma jaki, wyrównywa zero. Projekt do prawa przychodzi więc tu w pomoc niewolnikom: podaje im środki do uzbrajania siebie oszczędności, pozwala im pracować jeden dzień w tygodniu dla siebie. Ale praca dzienna w Antyllach, szacowana jest w przecięciu 1 frank 60 cent.; na rok zatem zarobi niewolaik od 70 do 80 fr. Odejmijmy od tego wyłożony pieniądź na życie, ileż pozostaje z tej summy? Cena jednego niewolnika jest między 1,200, a 1,400 fr.; zatem niema obawy, aby emancypacja niewolników niezbyt śpiesznym postąpiła krokiem.“

— Zdaje się rzeczą niewątpliwą, że Ministrowie mianować będą 45 nowych Parów, łącznie z tymi 10, którzy już zajęli swe krzesła w pałacu Luxemburskim.

— Dzisiaj rozeszła się pogłoska, że P. Guizot mocno zachorował, tak, że mu przystawiono 85 pijawek.

— Otrzymano tu Numer dziennika *Océanie française*, dochodzący do 20 Października. Aż do owej chwili, położenie Francuzów względem krajowców nie zmieniło się w niczem. Ostatni zajmowali jeszcze swoje stanowiska w obozach, nie czyniąc jednakże kroków nieprzyjaznych; wielu z nich przybywało za kupnem do Papety, gdzie dozwolono im wolno wchodzić i wychodzić. W tym czasie wojska francuskie zajęte były robotami przy szalcach.

— Pewien urzędnik poselstwa francuskiego w Chinach, doniósł listownie, że Malajczycy wyspy Bazylan zamordowali P. Menars i że Admirał Cecile pomścił się jego śmiercią; w bitwie bowiem z tego powodu stoczonej, zginął naczelnik i wielka liczba Malajczyków.

— Jeden z uczniów tutejszej szkoły Egipskiej, Mustafa-béj, syn Baszy Kurszyda, umarł tu przed kilku dniami, w skutku spadnięcia z konia.

— Szkody zrządzone przez orkan na wyspie francuskiej Bourbon, wynoszą 1,500,000 fr. Wyspa ta ze wszystkich osad francuskich najmniej od wypadków naturalnych ucierpiała, i byłaby podniosła się niebawem, gdyby jej przyszła pomysłność nie była na sztych wystawiona przez uchwalone o cukrze prawo w Izbach.

— Donoszą z Bourges, że Xiężna Beiry, małżonka Don Karlosa, zachorowała niebezpiecznie; kilku lekarzy Paryżskich odjechało wczoraj rano do Bourges.

— Xiążę Broglie ułożył się ostatecznie z Drem Lushingtonem, aby eskadra strażnicza ustanowiona była przy brzegach Afrykańskich, w celu przeszkodzenia handlowi niewolnikami. Eskadra pomieniona ma się składać z równej liczby francuskich i angielskich okrętów. Rząd francuski kazał uzbroić w tym celu fregatę, dwie korwety i bryg; dowódcę zaś tej floty mianować będzie za powrotem Xięcia Broglie do Francji.

22 Апрель.

На вчерашнем заседании палаты депутатов, предметом совещаний был проект Г. Мюре де-Борь, относительно замены 5-ти процентных рентъ 4½ проц. Такъ какъ общая сумма находящихся въ обращении этихъ рентъ простирается до 147,039,095 фр., следовательно предлагаемое уменьшение процента доставитъ казнѣ прибыли 14,703,900 фр. Палата выслушавъ рѣчи Г. Лядбера, Сада и Ламартина противъ, и Г. Сенъ-При въ пользу проекта, закрыла общія пренія и сегодня занимается соображеніемъ отдельныхъ статей.

— Въ Монитерѣ обнародовано, сегодня снова о назначеніи пяти новыхъ перовъ, а именно: герцога де-Валансе; генералъ-лейтенанта гр. Рудольфа Латуръ-Мобуръ; гр. Тилли, 6. депутата; Барона Вуле-Конта, уполномоченнаго министра въ Гагъ, и Г. Ке-Берти, первого председателя королевскаго суда въ Реннѣ. Это назначеніе въ перское достоинство прочтано было сегодня въ палатѣ перовъ; за симъ введенные прежде въ это званіе введены были въ палату, кои, принесши обычную присягу, заняли свои мѣста. Г-на Виктора Гюго еще не было между ними.

— По донесеніямъ министерскихъ журналовъ, состояніе здоровья Г. Гизо улучшилось до того, что нѣтъ никакого опасенія на счетъ его выздоровленія; однакоже для совершеннаго излеченія необходимо ему еще долгое время беречь себя и отдыхать. Друзья его полагаютъ, что едва ли онъ можетъ остаться при кормилѣ правленія.

— Изъ Марсели получено донесеніе, что Г. Латуръ-Мобуръ, французскій посланникъ при Римскомъ дворѣ, который не давно, по разстроенному здоровью, прибылъ въ отпускъ во Францію, скончался въ этомъ городѣ 18 числа с. м.

А Н Г Л І Я

Лондонъ 18 Апрель.

Всѣ министры приглашены были сегодня на заседание тайнаго совѣта.

— Въ происходившемъ третьяго дня собраніи републеровъ, О'Коннелъ съ жаромъ разсуждалъ о биллѣ относительно Майнотской семинаріи, и о нерасположенности англійскаго народа къ Ирландіи, отдавалъ впрочемъ должную справедливость примирительной политикѣ сэръ Роберта Пилъ и попечительности правительства.

— По послѣднимъ извѣстіямъ, полученнымъ изъ Лиссабона, палата депутатовъ утвердила, значительнымъ большинствомъ голосовъ, семь финансовъ проектовъ, предложенныхъ правительствомъ, какъ-то: о заключеніи контракта на разныя публичныя постройки, о введеніи системы при взиманіи окладныхъ сборовъ, и о перемѣнѣ рентовъ.

— Изъ Сидней отъ 5 го Января пишутъ, что тамъшній губернаторъ сэръ Георгъ Джинсъ закрылъ на нѣсколько дней засѣданія законодательнаго собранія, въ продолженіе коихъ утверждены были 18 разныхъ постановленій.

— Парламенту представленъ отчетъ о количествѣ дохода, поступившаго въ пользу принца Валлійскаго, за истекшій годъ, съ княжествъ: Корнваллійскаго и Ланкастерскаго, и простирающагося до 82,974 фунт. стерл. Значительная часть сей суммы отчисляется на расходы, по управленію и содержанію чиновниковъ.

— Въ Литературной газетѣ пишутъ, что Лордъ Россъ, посредствомъ огромнаго телескопа открылъ, что звѣзда Регулъ не есть шаръ, а кругъ, и что мракъ, окружающій Оріонъ, происходитъ отъ свѣтила, окружающаго планеты, которыя, подобно землѣ и прочимъ тѣламъ небеснымъ, совершаютъ путь вокругъ солнца.

— На улицѣ Лудгетъ открыты великолѣпный магазинъ англійскихъ, французскихъ, китайскихъ и индѣйскихъ шалей. Англійскіе и французскіе фабричныя шалей, сдѣлали большой успѣхъ въ отношеніи красокъ и рисунка шалей, но все еще нѣтъ никакого сравненія съ индѣйскими и китайскими, въ чемъ соглашаются даже сами фабриканты.

19 Апрель.

Королева и принцъ Альбертъ вчера были восприемниками новорожденной дочери герцога Бу-клейга.

— Наконецъ вчера кончили, въ нижней палатѣ, пренія по второму чтенію билля относительно назна-

Дня 22 kwietnia.

На вчерашнемъ posiedzeniu Izby Deputowanych, przedmiotem obrad był wniosek P. Muret de Bort względem zamiany 5-cio procentowych rentów, na 4½ proc. Ponieważ ogólna summa znajdujących się w obiegu takowych rentów wynosi 147,039 095 franków, proponowane przeto zmniejszenie procentu zapewnia skarbowi oszczędność 14,703,909 franków. Izba po wysłuchaniu głosów: PP. Liadieré, Sade i Lamartina przeciw, i P. St. Priest za wnioskiem, zamknęła rozprawy ogólne, i zajmuje się dziś roztrząsaniem pojedynczych artykułów.

— *Monitor* ogłosił dziś znowu nominacją pięciu nowych Parów, któremi są: Xiążę de Valengay; General Porucznik Hr. Rudolf Latour Maubourg; Hr. Tilly, były Deputowany; Baron Bois-le Comte, pełnomocny Minister w Hadze, i P. Keberlin, pierwszy Prezydent Królewskiego Sądu w Rennes. Nominacje te odczytane zostały dzisiaj w Izbie Parów; poczem mianowani poprzednio, wprowadzeni zostali do Izby, i po złożeniu zwykłej przysięgi, miejsca swoje zajęli. P. Wiktor Hugo, nie był jeszcze między niemi.

— Według dzienników ministerjalnych, zdrowie P. Guizot, polepszyło się tak dalece, iż żadnem bliskiem niebezpieczeństwem nie grozi; zawsze jednak potrzebuje jeszcze długiego szanowania się i odpoczynku. Przyjaciele jego są w wielkiej obawie, azali będzie mógł nadal pozostać przy sterze rządu.

— Z Marsylii nadesła wiadomość, iż P. Latour-Maubourg, Poseł francuzki przy dworze Rzymskim, który właśnie dla słabości zdrowia przybył za urlopem do Francyi, umarł w tém mieście d. 18 t. m.

A N G L I A.

Londyn, 18 kwietnia.

Čłonkowie gabinetu zwołani są dzisiaj na radę gabinetową

— Na zawczorajszym posiedzeniu stronników rozwiązania unii, O'Connel rozprawiał żarliwie o bilu dla seminarium w Mynooth, i o ciągle nieprzyjaznych uczuciach ludu angielskiego; odstawiał atoli sprawiedliwość duchowi pojednawczemu Sir Roberta Peel i opiekuńczym zamiarom rządu.

— Według najświeższych wiadomości, nadeszłych tu z Lizbony, Portugalska Izba Deputowanych przyjęła znaczną większością siedm projektów finansowych, które jej gabinet przełożył, a mianowicie: o zatwierdzeniu kontraktu zawartego z towarzystwem względem budowli publicznych; o wprowadzeniu systemu podatków stałych i o zmianie rentów.

— Donoszą z Sidney pod dniem 5-m stycznia, że tamtejszy Gubernator, Sir Jerzy Gipps, zamknął na kilka dni obrady prawodawcze osady, podczas których 18 praw uchwalono.

— W parlamencie złożone zostały wykazy dochodów pobieranych w roku zeszłym przez Xięcia Walii, z obu xięstw jego: Kornwalii i Lancaster, wynoszące ogółem 82 971 funt. szt. Znaczna jednak część z tej summy, odchodzi na administracyę i opłatę urzędników.

— *Literary Gazette* donosi, że Lord Rosse olbrzymim teleskopem zadziwiająco poczynił odkrycia. *Regulus* ma być nie kulą, ale kręgiem, a co jest jeszcze dziwniejszą rzeczą, że mgła otaczająca *Oriona*, ma być słońcem, otoczonem planetami, które, tak jak ziemia i inne ciała niebieskie, krążą około niego.

— Przy ulicy Ludgate wystawiono nader przepyszny zbiór szalów, tak w Anglii i we Francyi, jako też w Indjach i Chinach wyrabianych. Szale angielskie i francuzkie znacznie się podniosły we względzie kolorów i rysunków, atoli daleko jeszcze pozostały za Indyjskimi i Chińskiemi, na co się sami fabrykauci zgadzają.

Dnia 19 kwietnia.

Królowa i Xiążę Albert trzymali zawczoraj do chrztu nowo-narodzoną córkę Xięcia Buccleugh.

— Wczoraj ukończono nareszcie w Izbie Niższej rozprawy nad drugim odczytaniem bilu względem

ченія содержанія для римско-католической семинаріи въ Мейноотъ. Вторичное чтеніе, которое значить то же, что принятіе основанія билля, утверждено большинствомъ 147 голосовъ, то есть, 323 противъ 176. Противъ билля говорилъ Г. Ферранъ, который обвинялъ перваго министра въ измѣнѣ своей партіи, въ нарушеніи закона о престолонаслѣдіи и въ нарушеніи присяги. Ораторъ въ жару увлекся до того, что сказалъ, что по его убѣжденію, Королева лишилась бы права на англійскую корону, если бы по совѣту министровъ утвердила этотъ билль. Слова эти приняты были палатою съ большимъ негодованіемъ и насмѣшками. По окончаніи балотировки, Г. Пилъ предложилъ свое мнѣніе, чтобы палата преобразовалась 21-го числа въ комитетъ, долженствующій совѣщаться по проекту, дабы назначеніе содержанія для семинаріи отнесено было на счетъ казны; мнѣніе сіе принято большинствомъ 61 голоса противъ 25. Г. Уардъ намѣренъ предложить 21-го числа, чтобы содержаніе сіе отпускаемо было не на счетъ казны, а изъ остатковъ суммъ господствующей церкви въ Ирландіи.

— Вчерашнее балотированіе по второму чтенію билля относительно Мейнотской семинаріи, по обнародованію въ сегодняшнихъ журналахъ именному списку балотировавшихъ, объявляетъ настоящее положеніе Кабинета. 163 Вига подали голоса въ пользу министровъ, кои безъ сего дѣйствія политическихъ своихъ противниковъ, получили бы меньшинство 16 голосовъ; ибо большинство состояло изъ 147 голосовъ. 30 виговъ подали голоса противъ билля. Г. Прингль, одинъ изъ лордовъ казначейства, подалъ голосъ противъ него, и потому будетъ лишень своей должности.

Адмиралъ Сэръ Филиппъ-Чарльсъ Дургамъ, одинъ изъ заслуженнѣйшихъ флотскихъ офицеровъ, скончался въ Неаполѣ 2-го с. м.

ШВЕЙЦАРІЯ.

Цюрихъ, 6-го Апрѣля.

Совѣщанія сейма начались 5-го Апрѣля, подъ предѣлательствомъ вновь избраннаго президента, Г. Фуррера. Послѣ преній, продолжавшихся шесть часовъ, собраніе, почти единодушно, постановило назначить комиссію изъ 7 членовъ, для соображенія настоящаго положенія дѣлъ, во всѣхъ отношеніяхъ, и для представленія Сейму соотвѣстныхъ предупредительныхъ проектовъ. Новый Форортъ, съ своей стороны, предписалъ распустить всѣ безъ изыятія вольные отряды, и пригласилъ люцернскій кантонъ обращаться снисходительнѣе съ плѣнниками.

10 Апрѣля.

Сеймъ, по представленію комиссіи, утвердилъ, на вчерашнемъ засѣданіи, слѣдующія постановленія: 1) Предписать двоимъ уполномоченнымъ привести немедленно въ исполненіе всѣ распоряженія, сообразно предварительному опредѣленію Сейма, на счетъ вольныхъ отрядовъ на засѣданіи, 20 Марта состоявшемуся, дабы впредь общее спокойствіе страны отъ всякихъ покушеній было обезпечено. 2) Строго наблюдать за этимъ, и, въ случаѣ необходимости, представить Форорту предпринять соотвѣстныя для сего мѣры. 3) Пригласить люцернскій кантонъ, дружественнымъ образомъ, къ дарованію амнистіи, или помилованія, всѣмъ политическимъ преступникамъ, прикосновеннымъ къ событіямъ Декабря 1844 года, Марта и Апрѣля 1845 года. 4) На удовлетвореніе издержекъ по содержанію вызванныхъ къ дѣйствительной службѣ союзныхъ войскъ, опредѣленъ будетъ военному совѣту кредитъ въ 250,000 Франковъ. 5) Третья часть сихъ войскъ, коль скоро дозволитъ обстоятельства, будетъ немедленно распущена по домамъ. 6) Кантоны: аргаускій, валесскій и тессинскій, будутъ также приглашены къ объявленію амнистіи своимъ политическимъ преступникамъ. 7) Обо всѣхъ этихъ постановленіяхъ Сейма, правящій кантонъ обязывается извѣстить всѣ прочіе кантоны, и смотрѣть за исполненіемъ ихъ.

— Изъ люцернскаго кантона сообщаютъ, что всѣ молодые люди, попавшіеся въ послѣднихъ битвахъ въ плѣнъ, коимъ отъ роду менѣе 20-ти лѣтъ, освобождены безъ суда. Ихъ отвели, подъ военнымъ прикрытіемъ, къ границамъ аргаусскаго кантона, и передали въ руки федераціонной арміи, откуда вслѣдъ за нѣмъ переведенъ былъ въ свой кантонъ. Относительно другихъ плѣнниковъ, большой совѣтъ по-

упошаенія римско-католическаго семинаріума въ Майноотъ. Повторное оцѣненіе, которое значить tyle, co przyjęcie zasady bilu, uchwalone zostało większością głosów 147, to jest 323 przeciw 176. Najgorliwszym mówcą przeciw bilowi, był P. Ferrand, który obwinił Pierwszego Ministra o zdradę swego stronnictwa, o pogwałcenie prawa następstwa tronu i złamanie przysięgi supremacyjnej. W zapale swoim mówca uniósł się tak dalece, iż rzekł, że według jego przekonania, Królowa pozbawiłaby się prawa do korony angielskiej, gdyby z dorady Ministrów bil ten podpisała. Wyrażenie to przyjęte zostało przez Izbę z największym oburzeniem i śmiechem szyderezym. Po odbytem głosowaniu, P. Peel uczynił wniosek, aby Izba zamieniła się d. 21 w Komitet, mający się naradzać nad projektem, aby uposażenie dla seminarium udzielone było z funduszów skarbowych. Wniosek ten przyjęto głosami 61 przeciw 25. Pan Ward ma d. 21 zaproponować, aby uposażenie to udzielone było nie ze skarbu, lecz z przewyżki funduszu paującego kościoła w Irlandyi.

— Wczorajsze głosowanie nad drugim odczytaniem bilu o seminarium w Maynooth, według ogłoszonej dzisiaj w dziennikach listy głosujących, wyświeca obecne położenie gabinetu. 163 Wigów głosowało za Ministrami, którzy, bez tej pomocy politycznych swych przeciwników, mieliby mniejszość 16 głosów; większość albowiem wyniosła 147 głosów. 31 Wigów głosowało przeciw bilowi. P. Pringle, jeden z Lordów skarbu, głosował także przeciw, i przeto musi być usunięty z tego urzędu.

— Admirał Sir Filip-Karol Durham, jeden z najzasłużniejszych oficerów floty, umarł w Neapolu d. 2 t. m.

SZWAJCARYA.

Zurich, 6 kwietnia.

Sejm rozpoczął swoje obrady d. 5 kwietnia, pod prezydencją P. Furrer, nowo obranego Prezydenta Vorortu. Po sześciogodzinnych rozprawach, zgromadzenie postanowiło prawie jednomyślnie, mianować Komissją z 7-mia członków, dla roztrząśnienia obecnego stanu rzeczy, pod wszelkimi względami, i dla podania Sejmowi stosownych projektów zaradczych. Nowy Vorort ze swojej strony, nakazał rozpuszczenie wszystkich bez wyjątku oddziałów ochotników, i wezwał rząd Kantonu Lucerny do łagodnego obchodzenia się z jeńcami.

Dnia 10 kwietnia.

Sejm, na przedstawienie Komissyi, przyjął na posiedzeniu wczorajszym, następujące postanowienia. 1) Dwaj Komissarze Związku mają mieć polecone sobie niezwłoczne wykonanie wszystkich rozporządzeń, w duchu poprzedniej uchwały Sejmu, względem wольных oddziałów, na posiedzeniu d. 20 marca zapadłej, ażeby pokoj powszechny Związku od wszelkiego nadal zgwałcenia zabezpieczyć. 2) Czuwanie nad tem, i w razie potrzeby, przedsięwzięcie stanowczych ku temu środków, zostawia się Vorortowi. 3) Kanton Lucerny ma być wezwany w sposób przyjacielski, do udzielenia amnestyi lub ulaskawienia, wszystkim przestępcom politycznym, z rzeczy wypadków w Grudniu 1844, i w Marcu i Kwietniu 1845 roku. 4) Na opędzenie kosztów utrzymania, powołanych do czynnej służby wojsk Związkowych, ma być udzielony Związkowej Radzie Wojennej kredyt, w ilości 250,000 franków. 5) Trzecia część tychże wojsk, skoro okoliczności pozwolą, ma być natychmiast rozpuszczoną do domów. 6) Kantony: Argowia, Walezya i Tessin, będą również wezwane do udzielenia amnestyi swoim przestępcom politycznym. 7) O wszystkich tych postanowieniach Sejm. Kanton rządzący, obowiązany jest zawiadomić inne Kantony, i ożuwać nadal nad ich wypełnieniem.

— Z Kantonu Lucerny donoszą, iż wszyscy jeńcy, pojmani w ostatnich bitwach a nie mający speln lat 20, zostali uwolnieni bez sądu. Odprowadzono ich pod strażą do granic Kantonu Argowii, i oddano w ręce armii Federalnej, z kąd do rodzinnych swoich Kantonów rozestani zostali. Względem innych jeńców, Wielka Rada postanowiła: Cudzoziemcy, którzy mieli udział w wyprawie, mają być wyrokiem sądowym wygnani z granic Szwajcarskiego

становил: Иностранцы, принявшие участие в последней экспедиции, имѣютъ быть, судебнымъ определениемъ, приговорены къ изгнанію изъ предѣловъ швейцарскаго союза. Граждане другихъ кантоновъ (за исключеніемъ начальниковъ и даже подчиненныхъ командировъ вольныхъ отрядовъ, кои подвергнуты будутъ суду, по особому постановленію объ нихъ), вышущи будучи на свободу не прежде, какъ послѣ сдѣланныхъ сношеній съ теми же кантонами, которые должны будутъ поручиться за ихъ мирное поведеніе на будущее время, а также за удовлетвореніе убытковъ, понесенныхъ люцернскимъ кантономъ. Граждане люцернскаго кантона, кромѣ начальниковъ и командировъ вольныхъ отрядовъ, подвергнуты будутъ обыкновеннымъ уголовнымъ или военнымъ мѣстнымъ судамъ; однако большой советъ изъявилъ готовность помиловать значительное число приговоренныхъ, если послѣдуютъ просьбы по сему предмету. Всѣхъ вообще пѣнныхъ считается: Изъ Базельскаго кантона 190, изъ Золотурна 68, Берна 201, Аргау 758, Люцерна 544, Цюриха 28, изъ разныхъ другихъ кантоновъ 38, иностранцевъ 9, итого 1,836 человекъ.

— Правительства кантоновъ: люцернскаго, швицкаго, урикскаго, унтервальденскаго и валлескаго, возобновили свою протестацию противъ закрытія монастырей въ Аргау, и просятъ сеймъ, чтобы всѣмъ поименованнымъ монастырямъ возвращено было общее покровительство законъ.

— Изъ Женевы сообщаютъ, что тамошняя полиція уловила изъ города и границъ кантона, слишкомъ 30 Германцевъ, рабочаго класса, по большей части рессенскихъ и баварскихъ уроженцевъ, кои образовали въ Женевѣ клубъ коммунистовъ, и принадлежали къ тайнымъ иностраннымъ обществамъ. По изслѣдованіи сего дѣла оказалось, что республиканская пропаганда въ Парижѣ, не перестаетъ снабжать — такъ называемую „Юную Швейцарію“ деньгами, и что уже въ продолженіи нѣсколькихъ лѣтъ издаетъ на свой счетъ разныя радикальныя сочиненія во французскихъ кантонахъ.

Испания.

Мадридъ, 10 Апрѣля.

Поговариваютъ, что Королева Христина все еще намѣрена отказаться отъ назначеннаго ей конгрессомъ, въ видѣ національной признательности, пенсіона въ 3,000,000 реаловъ, почитая это назначеніе для себя оскорбительнымъ, и что до сего времени не объявила она этого отказа единственно потому, что сіе назначеніе не утверждено еще сенатомъ.

— Вчера, конгрессъ началъ разсматривать проектъ бюджета по министерству иностранныхъ дѣлъ. Палата, при разсмотрѣніи, третью часть, бюджета королевскаго двора, не хотѣвшая войти ни въ какія мѣлоны, разбирала сегодня настоящий проектъ со всею подробностію. При разсмотрѣніи предположенія объ учрежденіи генеральнаго консульства въ Сингапурѣ, съ назначеніемъ на оное 5,500 піастровъ, возникли жаркія пренія, хотя г-нъ Мартинесъ де ла Роза объявилъ, что это консульство учреждается, для сношеній съ Филиппинскими островами. Министръ иностранныхъ дѣлъ сообщилъ палатѣ, что чрезъ нѣсколько дней подпишется трактатъ съ Венецуйскою республикою. Бюджетная коммисія положила упразднить всѣ генеральныя консульства и дѣла ихъ передать въ подлежащія посольства.

— Обнародовано новое постановленіе, касательно провинціальныхъ совѣтовъ. Въ каждомъ главномъ городѣ, совѣты сіи будутъ состоять изъ начальника провинціи и отъ 3 до 5 членовъ, назначаемыхъ отъ правительства и получающихъ жалованье изъ провинціальнаго казначейства.

— По письму изъ Лиссабона, правительство вошло въ переговоры съ Донъ Мигуэлемъ, съ тою цѣлію, чтобы онъ отказался отъ своихъ правъ на престолъ. Дворы Римскій и Венскій благопріятствуютъ этимъ переговорамъ.

— 28-го Марта явились въ военный судъ, въ Локонѣ, генералы: Родиль, Капазъ, Ногерасъ, Фальонъ, Итурбе, Коетанеда, Гамбоа, и также полковникъ: Монталіво и Люзенголь, вслѣдствіе дѣла, которое производится противъ нихъ по показаніямъ Зурбана и его секретаря. Результатъ сего дѣла еще неизвѣстенъ.

— Полковникъ Баронъ Буловъ (германскій уроженецъ), начальникъ тайной мадритской полиціи, отвѣзъ подъ прасмотромъ офицера на границу, ибо

Зwiązku. Обыватели иныхъ Кантоновъ, (выявwszy naczelników, i nawet podrzędnych dowódców wolnych oddziałów, którzy mają być sądzeni podług osobnego o nich prawa), nie pierwój mają być uwolnieni, aż po zniesieniu się z rządami tychże Kanonów, które przycém będą obowiązane zaręczyć za ich spokojne zachowanie się na przyszłość, i za wynagrodzenie szkód poniesionych przez Kanon Lucerny. Обыватели Кантону Lucerny, oprócz naczelników i dowódców wolnych oddziałów, będą sądzeni przez zwyczajne Kryminalne lub Wojenne sądy miejscowe. Wielka Rada atoli oświadczyła gotowość ułaskawienia wielkiej liczby skazanych, skoro o nie proszona będzie. Ogólna liczba jeńców wynosi: z Kanonu Bazylei Wsi 190; z Solury 68; z Bern 201; z Argowii 758; z Lucerny 541; z Zurich 28; z różnych innych Kanonów 38; cudzoziemców 9, razem 1,836 osób.

— Ряды Кантоновъ: Lucerny, Schwytz, Uri, Unterwalden, Friburgu i Валеzii, ponowily swoję protestacyę przeciw zniesieniu katolickich klasztorów w Argowii, i proszą Sejm o ich przywrócenie, na mocy ogólnych praw Związku.

— Z Genewy donoszą, iż policya tameczna wysłała z miasta i z granic Kanonu przeszło 30 robotników niemieckich, po większej części Półow i Bawarczyków, którzy utworzyli w Genewie klub Komunistów i należeli do towarzystw tajnych zagranicznych. Z badań ich okazało się, iż propaganda republikańska w Paryżu, nie przestaje dosyłać tak zwanęj „Młodej Szwajcarii“ pieniężnych zasiłków, i że już od lat kilku utrzymuje swym kosztem prasę radkalną w Kanonach francuzkich.

Испания.

Мадридъ, 10 kwietnia.

Мовіа powszechnie, że Królowa Krystyna ma zamiar nie przyjąć wyznaczonęj jęj przez kongres pensyi dożywotnięj 3,000,000 realów, będącęj dowodem wdzięczności narodowęj; dar bowiem pomieniony obraża jęj delikatność. Jeżeli dotychczas zrzeczenie się tęj pensyi nie nastąpiło, pochodzi to jedynie z powodu, iż Senat jeszcze projektu tego nie zatwierdził.

— Wczoraj, rozpoczęły się w Kongressie rozprawy nad budżetem dla ministerstwa spraw zagranicznych. Izba, która dnem wprzódy, przy rozbiórze uposażenia Królewskiego domu, nie chciała wchodzić w żadne szczegóły, roztrząsała rzeczony budżet z przesadzoną prawie ścisłością. Nad ustanowieniem jeneralnego Konsulatu w Singapor, z placą nie większą jak pięć tysięcy pięćset piastrow, toczyły się kilkogodzinne spory, lubo P. Martinez de la Rosa twierdził, że ten Konsulat ma być utworzony dla utrzymywania korespondencyi z wyspami Filipińskimi. Minister spraw zagranicznych zaawiadomił także kongres, że za dni kilka podpisany będzie traktat z Rzeczpospolitą Wenezuellą. Kommissya budżetowa postanowiła zniesienie wszystkich Konsulatów jeneralnych, i oddanie spraw do nich należących właściwym poselstwom.

— Ogłoszono tu prawo o radach prowincjonalnych. W każdym głównem mieście prowincjonalnem, rada taskładać się będzie z naczelnika politycznego i trzech do pięciu członków, przez rząd mianowanych. Placę pobierać będą z kass właściwych prowincyi.

— Podług listu z Lizbony, rząd rozpoczął układy z Don Miguelem, w celu otrzymania od niego zrzeczenia się prawa do tronu. Dwory Rzymski i Wiedeński są przyjaźne tym układom.

— Dnia 28 marca stawili się przed wojennym sądem w Logrono, Jenerałowie: Rodil, Capaz, Nogueras, Falcon, Iturbe, Castaneda, Gamba, tudzież Półkownicy: Montalio i Lusingault. w skutek processu, który na zeznanie Zurbana i jego Sekretarza przeciw nim wytoczono. Wypadek tego processu jeszcze nie jest wiadomy.

— Półkownik Baron Bülow (rodem Niemiec), dotychczasowy naczelnik madryckiej policyi tajnej, odprowadzony został pod eskortą oficera do granicy, ponieważ okazało

оказалось, что недавно арестованные и уже выпущенные на свободу лица, были безпорочны и привержены к престолу.

Турция.

Константинополь, 2 Апреля.

На днях Порта сообщила иностранным посланникам ноту с уведомлением о положении, изданном для управы благочиния, и с испрепением содѣйствія съ ихъ стороны къ исполненію сего положенія. Въ числѣ возлагаемыхъ на полицію означеннымъ положеніемъ обязанностей, предписано также имѣть надзоръ за типографіями и книжными лавками, и отбирать выписываемыя иностранныя книги, брошюры и газеты, противныя общественной нравственности.

— Ахметъ-Фети паша, шурина Султана, бывшій посланникомъ въ Парижъ и Вѣнѣ, потомъ министромъ торговли, а наконецъ предсѣдателемъ государственнаго совѣта, и за нѣсколько мѣсяцевъ предъ симъ удалившійся отъ дѣлъ, назначенъ на прошедшей недѣлѣ военнымъ министромъ и генераль-инспекторомъ пороховыхъ заводовъ, на мѣсто умершаго Али-Неджиба-Паши.

— 29 и 30 Марта распущены безсрочноотпускные, которые по новому положенію прослужили 5 лѣтъ въ военной службѣ. Для сего 29 п. м. Султанъ отправился на Гайдаръ-Паши поле, гдѣ послѣ маневровъ подъ начальствомъ верховнаго сераскира распустилъ солдатъ. Многие изъ безсрочноотпускныхъ объявили желаніе остаться на службѣ, за что получили чины и денежныя награды. 30 числа, тоже въ присутствіи Султана распускали заслуженныхъ солдатъ въ Константинопольскомъ сераскиратѣ, въ артиллерійскихъ казармахъ въ Топчана и въ казармахъ около большаго кладбища въ Перѣ.

— По донесеніямъ изъ Салоники, въ нижней Албаніи, въ Эпирѣ, произошли новыя безпорядки. Шайка состоящая изъ 2,000 мятежниковъ, снова сожгла нѣсколько христіанскихъ деревень, ограбила и умертвила нѣсколькихъ священниковъ и т. п. Турецкій Каймаканъ съ нѣсколькими сотнями солдатъ, въ одномъ незначительномъ городѣ окруженъ мятежниками.

— 29 го Марта отплылъ отсюда англійскій пароходъ въ Аѳины съ депешами, касающимися жалобъ порты относительно революціонныхъ интригъ въ турецкихъ провинціяхъ.

Остѣ-Индія.

Последнія извѣстія изъ Бомбея получены отъ 1-го Марта, изъ Калькуты отъ 19-го Января, и изъ Хонгъ-Конга отъ 14-го Января, и мало заключаютъ любопытнаго. Сэръ Чарльсъ Непиръ, который съ 5 тысячами англійскаго войска, и 2 тысячами союзниковъ, отправился противъ Белуджовъ, не пріобрѣлъ рѣшительныхъ надъ непріятелемъ выгодъ, и полагаютъ, что сія экспедиція, по недостатку въ водѣ и продовольствіи въ непродолжительномъ времени вынуждена будетъ возвратиться. Въ Пендшѣ безпрерывно продолжались смятенія, и отряды стоящіе на сѣверо-восточной границѣ постоянно были усиливаемы; однако же по поводу наступающихъ жаровъ, до Октября мѣсяца, не будетъ никакихъ рѣшительныхъ дѣйствій. Сэръ Генри Гардинджъ, во время своего пребыванія въ Калькутѣ, занимался устройствомъ училищъ и улучшеніемъ положенія нижнихъ чиновъ Остѣ-Индской арміи.

— По послѣднимъ донесеніямъ изъ Кантона, въ составѣ китайскаго министерства произошла перемѣна, и партія неблагопріятствующая Англичанамъ превозмогла. Утверждаютъ, что Мандаринъ Ки-Нингъ, заключившій трактаты съ Австріею, Франціею и Соединенными Штатами, благоразумный и благомыслящій политикъ, удаленъ отъ должности и пониженъ двумя чинами.

сѣ, изъ увѣзѣнне недавно, а теперь уже освобожденные особы были то междоуличные неспоконволенные правосудія и привязанія до трону.

Турция.

Константинополь, 2 kwietnia.

Przed kilku dniami Porta przesłała poselstwu zagranicznemu notę, zawiadamiającą je o zakresie czynności rady policyjnej, i prosząc o spóldziałanie. Pomiędzy obowiązkami, włożonemi na policję przez pomienione postanowienie, znajduje się także nadzór nad drukarniami i księgarniami, oraz prawo przeglądania, a nawet zabierania książek i gazet, z zagranicy sprowadzanych, któreby publicznej moralności były przeciwnie.

— Ahmed Fethi-Basza, szwagier Sultana, będący dawniej kilkakrotnie Posłem w Paryżu i Wiedniu, następnie Ministrem handlu, a w końcu Prezesem Rady państwa, i który przed kilku miesiącami wystąpił z ministerstwa, otrzymał znowu w zeszłym tygodniu po zmarłym Ali-Nedszib Baszy miejsce Ministra wojny i jeneralnego nadzorca fabryk prochu.

— W dniach 29 m i 30 m marca, rozpuszczono żołnierzy, którzy według nowej organizacyi służby wojskowej pięć lat wysłużyli. Sultán udał się w tym celu 29 go z. m. na równinę Hajdar Basza, gdzie po ukończeniu manewrów wszelkiej broni, pod dowództwem Wielkiego Seraskiera, nastąpiło uwolnienie. Wielu z uwolnionych wyraziło życzenie pozostania jeszcze w służbie, za co dano im wyższe stopnie i gratyfikacye. Dnia 30 go, również w obecności Sultana, rozpuszczono wysłużonych żołnierzy w seraskeranie Konstantynopolitańskim, w koszarach artylleryi w Topchana i w koszarach położonych przy wielkim cmentarzu w Pera.

— Według wiadomości z Saloniki, w niższej Albanii, w Epirze, wybuchły nowe niespokojności. Banda 2,000 powstańców spaliła znowu kilka wsi chrześcijańskich, zrabowała i zamordowała kilku kapłanów i t. d. Kajmakan turecki z kilkuset żołnierzami został w jednym miasteczku przez powstańców otoczonym.

— Dnia 29 marca odpłynął stąd parostatek angielski do Aten z depeszami, dotyczącymi zażaleń Porty względem rewolucyjnych zabiegów w prowincjach tureckich.

Indye Wschodnie.

Ostatnie wiadomości otrzymane z Bombay, z dnia 1-go marca, z Kalkuty 19 go lutego, a z Hong Kong 14 go stycznia, mało zawierają szczegółów zajmujących. Sir Charles Napier, który w końcu Stycznia z 5 tysiącami wojska angielskiego i 2 tysiącami sprzymierzeńców, wyprawił się przeciw Beludżom, nie osiągnął stanowczych nad nieprzyjacielem korzyści, i sądzono, że wyprawa, dla braku wody i żywności, zmuszoną wkrótce będzie do powrotu. W Pendzhabie ciągle trwały niespokojności, i oddziały wojska, stojące przy północno-wschodniej granicy, bezustannie były zwiększane; wszelako, gdy gorąca pora roku wkrótce nastanie, przed miesiącem Półdziesiątkiem nie przyjdzie do żadnych ważniejszych działań wojennych. Sir Henry Hardinge bawił w Kalkucie, i głównie zajmował się urządzeniami, dążącemi do poprawy szkół publicznych, oraz położenia podoficerów i żołnierzy wojska Wschodnio Indyjskiego.

— Według ostatnich wiadomości z Kantonu, zaszła zmiana w ministerstwie chińskiem, i stronictwo nieprzyjacielskie Anglikom przemogło. Zapewniają, że Manderyn Ki Ting, który zawarł traktaty z Anglią, Francją i Stanami Zjednoczonymi, polityk rozumny i pełen dobrych chęci, został złożony z urzędu i zniżony o dwa stopnie.